

Remissvar från Kantar Sifo gällande "Ett hållbart mediestöd för hela landet", diarienummer Ku2022/01230*Sammanfattning*

Vi stöder ett teknikneutralt mediestöd. Även idag ges ju stöd till webbaserade nyhetstidningar, men regelverkens utformning bygger till mångt och mycket på det tryckta mediet och behöver moderniseras.

Vi anser att tanken att gå från mångfald till demokrati inte kommer till sin rätt i förslaget. Vi anser det fel och ej demokratiskt att utestänga nischade riksspridda produkter från stöd, så länge de kan inkluderas i allmän nyhetsförmedling enligt gällande villkor. På samma sätt som man avser att värna nationella minoritetsintressen och lokal journalistik, bör man också värna allmänna sårbarheter som exempelvis miljö, politik och religion.

Vi anser också att dagens driftstöd inte kan avvecklas och ersättas av ett nytt mediestöd med den utformning som utredningen nu föreslagit. Vi saknar en tydlighet av vilka krav som ska uppnås för att erhålla stöd. Vi saknar krav på en tredjepartskontroll i syfte att minska risken för felaktigheter, antingen omedvetna eller medvetna. Att bygga ett framtida stöd baserat på vaga krav för subjektiva bedömningar, skapar endast en rättsosäkerhet och inte den förutsägbarhet som dagens medier efterfrågar.

Det behövs absoluta tal gällande periodicitet och redaktionellt innehåll samt siffersatta krav på användarförankring.

Vi anser att ett nytt hållbart framtida mediestöd kan byggas med utgångspunkt utifrån justerade krav i Mediestedsförordningen SFS 2018:2053 och dess föreskrifter MPRTFS 2021:2.

Se våra synpunkter och förslag gällande specifika riktlinjer och regler för absoluta tal nedan.

Regler för absoluta tal i ett nytt hållbart mediestöd

Vi ser ett sammanslaget redaktionsstöd & lokalt journalistikstöd som utredningen har föreslagit. Dock med ställda allmänna grundkrav för en nyhetstidning med aktuell lokal nyhetsrapportering. Dessa krav ska anges i absoluta tal och vara tredjepartskontrollerade, för en slutlig helhetsbedömning av en mediestedsnämnd.

8.5.2 Andel redaktionellt innehåll

Här bör inte begrepp som "väsentlig del" användas. Istället ett absolut tal som enkelt kan följas och lämnar inget för tolkning. Av mediets totala innehåll ska minst 40% vara redaktionellt innehåll. Detta för att även kunna inkludera flertalet lokala gratistidningar som i dag exkluderas pga för hög annonsvolym.

8.5.3 Andel egenproducerat redaktionellt innehåll

Här bör inte begrepp som "betydande del" användas. Istället ett absolut tal som enkelt kan följas och lämnar inget för tolkning. Av mediets totala redaktionella innehåll ska minst 50 % vara egenproducerat material. Det avser enbart material som är gjord på den egna redaktionen och för det egna mediet. Här ingår inte t ex inköpt lokalt material från textleverantör eller gemensamt material med annat medie. Definitionen Nyhetsbevakning och Granskning ska tas bort, då detta kan få till följd att trots att material är egenproducerat, inte faller under begreppet Nyhetsbevakning eller granskning.

8.5.4 Periodicitet

Här bör inte begrepp som "Hög regelbundenhet" användas. Istället absoluta tal som enkelt kan följas och lämnar inget för tolkning. Minst 45 utgåvor per år gällande print. Gällande digital utgivning

uppdatering av mediets innehåll till minst 50 % av mediets totala innehåll av antal datumsatta och arkiverade artiklar i veckan.

8.5.5 Användarförankring

En tidningsprenumeration, oavsett print eller digital utgivning, låter sig väl definieras och kan kontrolleras på ett bra sätt. Det är dock inte svårare att ange vad en användare av ett digitalt medium är. Kontroll och revision av betalande prenumeranter (e- resp plus prenumeranter) gäller även i dag för tidningar med ren digital utgivning. Tekniska unika besökare av mediet kan med dagens teknik och den kontroll som nu genomförs i samband med framställande av de sk mediestödsintygen tas fram och kontrolleras.

Vi anser likt medieutredningen att en skärpt gränssatt från minst 1500 användare, till minst 3 000 användare bör införas. För prenumererade tryckta och digitala medier, antal betalande prenumeranter. För gratisdistribuerade tryckta medier, antal distribuerade exemplar. För digitala gratismedier, antal unika tekniska besökare.

Tilllägg till 8.5.4 & 8.5.5 gällande mediets Hushållstäckning

Utredningen visar att dagens krav om att en tidning inte kan vara aktuell för driftstöd om tidningens hushållstäckning överstiger 30 % i utgivningskommunen eller i det område som är att anses som tidningens huvudsakliga spridningsområde, är hämmande och inte längre rättvist. Enligt utredningens bedömning är istället en rimlig miniminivå 15 procent av invånarna i t ex en kommun eller i ett bestämt bevakningsområde.

Då man anser att dagens driftstöd ska ersättas med ett regionalt tidningsstöd, så anser vi att man istället för en utgångspunkt i antal invånare i en region, utgår ifrån att minst 50% av användarförankringen beräknas utifrån ett kontrollerbart användarregister som enkelt kan kopplas till de fastställda SCB-hushåll i den kommun där mediet har sin huvudsakliga täckning.

Antal invånare är ej heller definierat. Om det används, anser vi 16-80 år vara relevant.

Obs, att dessa krav ovan i tillägg enligt oss endast ska avse det lokala redaktionsstödet. För rikspridda titlar, även nischade, ska endast användarförankring om 3000 gälla. På så sätt ökas också kravet på nischade rikspridda nyhetsmedier.

Övergångsstöd för medier som tidigare har beviljats driftstöd.

Förslaget är att ett tillfälligt mediestöd ska lämnas för dagstidningar för vilka driftstöd enligt presstödsförordningen (1990:524) har beviljats under 2023. Övergången ska ske med viss avtrappning under ett antal år. Denna övergång och omställning till det nya mediestödet bör löpande under avtrappningsperioden kontrolleras så att utgivningen enligt tidigare regelverk efterlevs.

Gällande utredningens förslag om att stöd ska baseras på redaktionella resurser

Vi anser att om det skulle bli fallet, behöver detta villkoras enligt följande:

1. Det är tämligen lätt att dribbla med dessa kostnader om man skulle vilja. Därför behöver ett sådant krav vara kontrollerat löpande av tredje part.
2. Redaktionella resurser behöver kompletteras med baskrav och absoluta tal enligt 8.5.2 till 8.5.5 ovan.

Stockholm september 2022

Kantar Sifo AB

Lars Björkman, Head of Kantar Media Audit